

Plečnik .

BLAŽ VURNIK • ZORAN SMILJANIĆ

Plečnik .

Scénář: BLAŽ VURNÍK
Kresba: ZORAN SMILJANIĆ

GRADA PUBLISHING

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

Vydání knihy podpořila firma:

www.krka.cz

Mediální partner:
Slovinský spolek Josipa Plečnika

Plečnik .

Scénář: Blaž Vurnik
Kresba: Zoran Smiljanić

Ze slovinského originálu Plečnik .,
vydaného nakladatelstvím
Stripburger/Forum Ljubljana & MGML
v Lublani v roce 2021,
přeložil Petr Mainuš

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz
www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 8520. publikaci

Odpovědná redaktorka Eva Škrabalová
Grafická úprava a písmo Katja Kastelic
Sazba Martin Dubský
Jazyková korektura Pavlína Zelníčková
Počet stran 144
První vydání, Praha 2022
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Blaž Vurnik, Zoran Smiljanić
Translation © Grada Publishing, a.s., 2022

ISBN 978-80-271-4884-4 (pdf)
ISBN 978-80-271-3648-3 (print)

VZPOMÍNKAMI
NEBO TÍM, CO MI ŘEKLI
RODIČE, BRATŘI A SESTRA?

MÁM
VYPRÁVĚT
JEN O SOBĚ?

TAK DŮLEŽITÝ
PŘECE JEN NEJSEM,
MYSLÍM, ŽE MĚ UTVÁŘELI
HLAVNĚ LIDÉ, KTEŘÍ BYLI KOLEM MĚ,
A MÍSTA, KDE JSEM ŽIL
A KAM JSEM CESTOVAL.

A VŠECHNO,
ČEMU ŘÍKÁME
ARCHITEKTURA.

NARODIL JSEM SE
V LUBLANI
23. LEDNA 1872.

LUBLAŇ BYLA TENKRÁT OSPALÉ,
NEAMBICIÓZNÍ MĚSTO,
Z HLEDISKA ARCHITEKTURY
DOKONCE MĚSTO ZAOSTALÉ.

MĚLA NĚKOLIK PALÁCŮ,
MĚŠŤANSKÝCH DOMŮ I KOSTELŮ
A NA KOPCI NAD MĚSTEM STÁL
ŠPATNĚ UDRŽOVANÝ HRAD.

ŽILI JSME NA HRADIŠTI V LUBLANI.

ZDE STÁL
RODNÝ
DŮM
ARCHITEKTA
JOŽE
PLECNÍKA
1872-1957

MŮJ OTEC ANDREJ
BYL STOLAŘ. ŘEMESLNÍK.
VYTVÁŘEL UŽITEČNÉ
A KRÁSNÉ VĚCI.
TAK UŽ TO JE,
ŽE UŽITEČNÉ VĚCI MUSÍ
BÝTI KRÁSNÉ - A NAOPAK.

MATKA HELENA
BYLA HOSPODYNĚ,
PĚKNĚ SE O NÁS
VŠECHNY STARALA,
CTILI JSME JI
A MĚLI JI RÁDI.

BYLI JSME SPOKOJENÁ RODINA, SEMKNUTÁ A SILNÁ.

NAŠE RODINA ROKU 1889.
 SEDÍ: MÁMA HELENA A OTEC ANDREJ. STOJÍ: JOŽE, ANDREJ, JANEZ A MARIJA.

VE ŠKOLE NÁM
DO HLAVY VTLOUKALI
NEKONEČNĚ
MNOŽSTVÍ
INFORMACÍ...

... JÁ JSEM VŠAK
UČITELE SPÍŠ
POZOROVAL, NEŽ
POSLOUČAL - JAK
JSOU OBLEČENI, JAKÉ
PROVÁDĚJÍ POHYBY.

KRESLIL JSEM
A KRESLIL.
MÉMU TŘÍDNÍMU
NA GYMNÁZIUM TOMOVI
ZUPANOVI...

... SE MŮJ
NEZÁJEM
O PROBÍRANOU
LÁTKU NELÍBIL.

PLEČNIKU,
GYMNÁZIUM PRO
VÁS NENÍ, NAJDĚTE SI
RADĚJI NĚJAKOU
PRÁCI.

BEZ
ŠKOLY NEJSOU
ZNALOSTI...

... BEZ
ZNALOSTÍ NENÍ
ŘEMESLO...

... BEZ
ŘEMESLA NENÍ
CHLÉB!

VŠAK MY TĚ DOMA
STOLAŘINU NAUČÍME, TO BY
V TOM BYL ČERT, ABYS NEUMĚL
PRACOVAT ALESPŮŇ TAK,
JAK UMÍM JÁ.

HM, V URČITÉ
PERSPEKTIVĚ
BY TOHLE BYLO
DOBŘE VIDĚT
NAKRESLENÉ.

OTEC SI VELMI PŘÁL, ABYCH PŘEVZAL RODINNÉ ŘEMESLO.
ALE JÁ JSEM SI PŘÁL JEN KRESLIT.

MUSÍŠ VĚDĚT, ŽE NA ŘEMESLE ZÁLEŽÍ
PŘEŽITÍ RODINY. NEJEN TEHDY,
KDYŽ TO JDE DOBRĚ, ALE I V DOBĚ,
KDY NENÍ DOST PRÁCE.

ALE NESMÍŠ
ANI PODCEŇOVAT.
POTOM SI BUDOU LIDÉ MYSLET,
ŽE UDĚLÁŠ NĚCO I ZADARMO.

KDYŽ URČUJEŠ CENU SVÉ PRÁCE
A VÝROBKU, MUSÍŠ DÁVAT POZOR,
ABYS NEŠEL PŘÍLIŠ VYSOKO.
I TI NEJVĚRNĚJŠÍ ZÁKAZNÍCI
PŮJDOU JINAM.

MUSÍME SI PROMLUVIT
O DANÍCH. TO JE
NEJDŮLEŽITĚJŠÍ VĚC
ZE VŠECH DŮLEŽITÝCH.

TADY NEEEXISTUJE
DILEMA. CÍSAŘI,
CO JE CÍSAŘOVO!

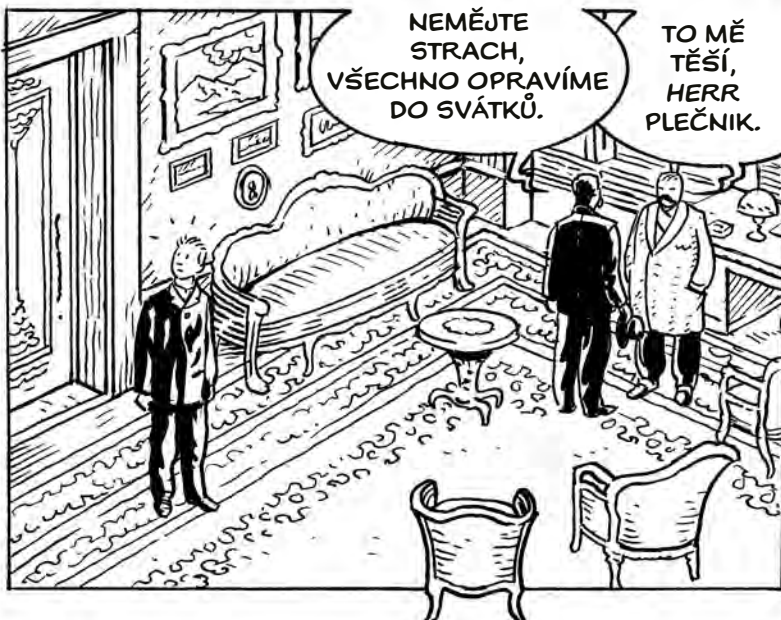

NEMĚJTE
STRACH,
VŠECHNO OPRAVÍME
DO SVÁTKŮ.

TO MĚ
TĚŠÍ,
HERR
PLEČNIK.

VŠECHNY TY TVARY,
LINIE, MATERIÁLY
A POMĚRY, VŠECHNO
TO OVLÁDAT JE
OPRAVDOVÉ
MISTROVSTVÍ.

TVAR A FUNKCE,
SPLYNUTÍ
OBOJÍHO,
TO JE VELKOLEPÉ.

PÁR LET JSEM TEDY PRACOVAL U OTCE JAKO UČEDNÍK. ROKU 1886 MĚ OTEC ZAPSAL DO DRUHÉHO ROČNÍKU TŘÍLETÉ ŽIVNOSTENSKÉ POKRAČOVACÍ ŠKOLY.

DOKONČIL JSEM JI BEZ PROBLÉMŮ, ALE ŽIVNOSTNÍKA VE MNĚ NEPROBUDILI.

TENKRÁT JSEM JEŠTĚ NEMOHL VĚDĚT,
JAK MŮJ ODCHOD Z DOMOVA ZMĚNÍ CELÝ MŮJ ŽIVOT.

DLOUHÉ HODINY,
KTERÉ JSEM
DOMA -
NO A TAKY
VE ŠKOLE -
TRÁVIL
KRESLENÍM,
SE MI VE
ŠTÝRSKÉM
HRADCI
BRZY
ZÚROČILY.

HERR PLEČNIK,
SKVĚLE KRESLÍTE,
NECHTĚL BYSTE
SE STÁT MÝM
POMOCNÍKEM
PŘI KRESLENÍ?

POKUD JSTE
PILNÝ TAK,
JAK JSOU VAŠE
KRESBY ZDAŘILÉ,
ČEKÁ VÁS SVĚTLÁ
BUDOUCNOST.

TAK JSEM VE ŠKOLE TRÁVIL I ČÁST VOLNÉHO ČASU
A KRESLENÍ SE Z TVŮRČÍ ZÁBAVY
STÁVALO PRACÍ. A UČITEL LEOPOLD THEYER
MÝM PRVNÍM SKUTEČNÝM ZADAVATELEM.

LEDEN 1891

PLEČNIK?

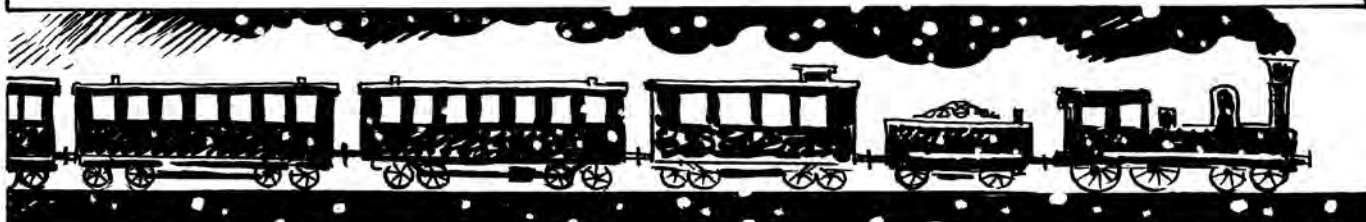
TENKRÁT SE VE MNĚ POPRVÉ COSI ZHROUTILO.
MATKA MI PSALA, ŽE OTEC ZEMŘEL. IHED JSEM ODJEL DO LUBLANĚ. BÁL JSEM SE.

OTCE JSME MĚLI RÁDI, OVŠEM OTEC NEBYL JEN OTCEM. BYL HLAVOU RODINY, PÁNEM,
BYL TÍM, KDO RODINU ŽIVIL. S JEHO SMRTÍ ZŮSTALY MATKA A SESTRA MARIJA NEZAOPATŘENY.
OPRAVDU JSEM SE BÁL, ŽE MATKA ROZHODNE, ABYCH ZŮSTAL V LUBLANI A PŘEVZAL DÍLNU.
PRO MĚ BY TO BYL KONEC VŠEM SNŮM.

K MÉMU OBROVSKÉMU ŠTĚSTÍ DOMA NIKDO VÁŽNĚ NEPOČÍTAL S TÍM, ŽE BYCH V OTCOVĚ PRÁCI
POKRAČOVAL. VRÁTIL JSEM SE DO ŠTÝRSKÉHO HRADCE.

TAM NA MĚ ČEKALO NOVÉ PŘEKVAPENÍ...